

Dėl turto apskaitos, kai keitėsi minimali ilgalaikio materialiojo turto vertė

Išaiškinimas parengtas siekiant paaiškinti turto finansinės apskaitos reikalavimus, kai keitėsi vienas iš turto priskyrimo ilgalaikiam ar trumpalaikiam turtui kriterijų – teisės aktais nustatyta minimali ilgalaikio materialiojo turto vertė.

Registruojant ilgalaikį materialųjį turtą viešojo sektoriaus subjekto finansinėje apskaitoje reikėtų įvertinti, ar jis atitinka 12-ojo viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standarto „Ilgalaikis materialusis turtas“ (toliau – 12-asis VSAFAS):

1) 7 punkte nustatytus šiuos pripažinimo kriterijus:

- pagrįstai tikėtina, kad viešojo sektoriaus subjektas būsimaisiais laikotarpiais iš turto gaus ekonominės naudos;
- galima patikimai nustatyti turto įsigijimo ar pasigaminimo savikainą;
- viešojo sektoriaus subjektas turi teisę tuo turtu disponuoti (įskaitant teisę apriboti juo naudotis kitiems) ir jį kontroliuoti.

2) 6.8 papunktyje nustatytą ilgalaikio materialiojo turto apibrėžimą, pagal kurį:

- skirtas tam tikroms savarankiškomis funkcijoms atlikti, t. y. prekėms gaminti, paslaugoms teikti, nuomoti ar administraciniams tikslams;
- numatomas naudoti ilgiau nei vienus metus daugiau negu vieną veiklos ciklą;
- jo įsigijimo ar pasigaminimo savikaina yra ne mažesnė už minimalią ilgalaikio materialiojo turto vertę (įsigijimo ar pasigaminimo savikainą), kuri yra 500 (penki šimtai) eurų. Šis kriterijus netaikomas nekilnojamajam turtui, kilnojamosioms kultūros vertybėms, kitoms vertybėms, transporto priemonėms ir šaunamiesiems ginklams, išskyrus vienkartinį šaunamuosius ginklus;

Minimali ilgalaikio materialiojo turto vertė

Siekiant vienodos apskaitos praktikos, visiems viešojo sektoriaus subjektams nustatoma vienoda minimali ilgalaikio materialiojo turto vertė. Minimalios ilgalaikio materialiojo turto vertės dydis yra sutartinis dydis, nustatomas atsižvelgiant į rinkos aplinkybes ir keičiamas teisės aktais.

Iki 2022 metų gegužės 1 d. minimalios ilgalaikio materialiojo turto vertės dydis buvo nustatytas 2009 m. birželio 10 d. Vyriausybės nutarime Nr. 564 „Dėl minimalios ilgalaikio materialiojo turto vertės nustatymo ir ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) minimalių ir maksimalių ekonominių normatyvų viešojo sektoriaus subjektams patvirtinimo“ (toliau – Nutarimas):

- įsigaliojus Nutarimui, nuo 2010 m. sausio 1 d., viešojo sektoriaus subjektų minimali ilgalaikio materialiojo turto vertė buvo 1 000 litų;
- įvedus eurą, nuo 2015 m. sausio 1 dienos, minimali ilgalaikio materialiojo turto vertė buvo pakeista į 500 eurų. Ši vertė buvo taikoma nustatant materialiojo turto, įsigyto ar pasigaminto nuo 2015 m. sausio 1 d., vertę. Atsižvelgiant į 2014 m. lapkričio 5 d. Vyriausybės nutarimo Nr. 1215 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. birželio 10 d. nutarimo Nr. 564 „Dėl minimalios ilgalaikio materialiojo turto vertės nustatymo ir ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) minimalių ir maksimalių ekonominių normatyvų viešojo sektoriaus subjektams sąrašo patvirtinimo“

pakeitimo¹ nuostatas iki 2014 m. gruodžio 31 d. įsigyto ar pasigaminto materialiojo turto grupavimas dėl naujai nustatomos minimalios ilgalaikio materialiojo turto vertės apskaitos registruose neturėjo būti keičiamas.

Nutarimas nuo 2022 metų gegužės 1 d. neteko galios, o nuostatos dėl minimalios ilgalaikio materialiojo turto vertės, kuri palikta tokia pati (500 eurų) buvo perkeltos į 12-ąjį VSAFAS. **Padarius prielaidą, kad didžioji dalis iki 2015 m. įsigyto turto turėtų būti nudėvėta, nuostatos dėl grupavimo pagal anksčiau galiojusį nutarimą neliko.**

Veiksmai, kai turtas nustoja atitikti ilgalaikio materialiojo turto pripažinimo kriterijus

Vadovaujantis 12-ojo VSAFAS 86 punktu ilgalaikio materialiojo turto vienetai, neatitinkantys 12 VSAFAS nustatytų ilgalaikio materialiojo turto pripažinimo kriterijų, pergrupuojami arba nurašomi laikantis minėto 12-ojo VSAFAS ir kitų VSAFAS reikalavimų, o informacija apie tai pateikiama aiškinamajame rašte.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta aukščiau, turtas, kuris nesiekia minimalios ilgalaikio materialiojo turto vertės, **turėtų būti** pergrupuojamas į atsargas (jei nėra atiduotas naudoti) arba nurašomas (jei yra atiduotas naudoti), **išskyrus atvejus, jei dėl to būtų patirtos didelės laiko ir pinigų sąnaudos, o pergrupavimų bendra suma finansinės būklės ar veiklos rezultatų straipsniams būtų nereikšminga.** Informacija apie tai pateikiama aiškinamajame rašte.

---

¹ [1215 Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. birželio 10 d. nutarimo Nr. 564 „Dėl minimalios ilga... \(e-tar.lt\)](#)